

Energikommisjonen
Olje og energidepartementet
Oslo

24.05.2022

Det vises til muntlig innspill, 10. mai. Dette notatet er en videreføring.

Norscan Partners tankegang hviler på følgende hovedpremisser:

- a. Norge har Europas største vindkraftressurser. Disse bør gi grunnlag for stor verdiskaping.
- b. Norsk økonomi, klimapolitikk og strategiske behov er så sammenfallende med EUs behov, at store tiltak som tjener Europa, lett også tjener Norge. Norge bør derfor betjene de europeiske markedene.
- c. Avkarbonisering av europeisk kraftsektor og å gjøre EU uavhengig av russisk olje og gass, er tidskritiske tiltak. Norge vil være tjent med å medvirke kraftfullt til løsninger.
- d. De kortsiktige utfordringene for norsk kraftbalansen må løses raskt. Bare da kan det sikres at det kortsiktige blir hindring for gode, langsiktige løsninger.
- e. Dagens høye energipriser gir allerede nå stort inntjeningsløft i olje- og gass- og el-kraftsektorene, samtidig som el-kraftkundene har fått sterkt økte kostnader. Det er derfor oppstått et innenlandsk fordelingsproblem. Fordi energisektorene er gjenstand for særbeskatning samtidig som offentlig eierskap er dominerende, ligger forholdene godt til rette for politiske tiltak knyttet til om-allokering av finansielle ressurser.

På dette grunnlag vil Norscan Partners fremheve:

1. Det må legges opp til rask forbedring av den innenlandske kraftbalansen.
Mulige tiltak:
  - 1.1. *Utbygging av solkraft og solfangere på eksisterende og ny bygningsmasse.*
Slik utbygging må stimuleres langt sterkere enn i dag:
    - Finansielt gjennom statlige støtteordninger, og
    - Ved forenklede og forbedrede rammebetingelser. Særlig må det raskt legges til rette for at «intern-salg» av lokalt generert, fornybar kraft kan distribueres innenfor borettslag, sameier og lignende uten at nettleie og merverdiavgift må betales.
  - 1.2. *Etablering av væskebårne oppvarmingssystemer:* Slike systemer vil

---

kunne basere seg på flere alternative energikilder som trepellets, biogass og jordvarme og bør stimuleres kraftigere.

- 1.3. *Isolasjonstiltak og andre strømsparende tiltak* bør også stimuleres med mer investeringsstøtte enn i dag.
- 1.4. *Fast strømstøtte for spart volum*: På grunn av det uvanlig høye norske forbruket av el-kraft til oppvarming av bygg, ligger det her store innsparingsmuligheter dersom forbrukerne kan mobiliseres. Omlegging av dagens strømstøtte kan skape slik mobilisering:
  - Vi foreslår at strømstøtten, i likhet med dagens ordning, knyttes til den enkelte måler og varierer med el-prisen, men at volumdelen knyttes til historisk forbruk, f.eks. siste ett eller to år, og at dette forbruksnivået «fryses» for strømstøtteformålet for flere år, helst fem. På denne måten vil alle som reduserer sitt kraftforbruk kunne redusere sin strømregning mye mer enn dersom det lavere kraftforbruket etter gjennomførte sparetiltak ble lagt til grunn (som er effekten av dagens ordning).

Samlet tror vi at disse tiltakene vil kunne bedre kraftbalansen i løpet av noen år med så mye som 20 – 30 TWh/år. Vi tror ingen andre tiltak vil kunne gi så stor effekt så raskt.

Den alternative investeringskostnaden for ny kraft for tilsvarende volumer, vil naturlig legge en øvre ramme for hvor omfattende summen av de omtalte stimuleringstiltak bør være.

2. Norge bør bidra til rask oppbygging av europeisk vindkraft.

Dette skjer enklest ved stor utbygging av vindkraft på norsk sokkel i Nordsjøen, sør. For maksimal fremdrift og høy kostnadseffektivitet, som vil gi best lønnsomhet, bør utbyggingen i utgangspunktet skje *bare* med kabling til nærliggende EU-land. Gjennom import via de etablerte kabelforbindelsene vil Norge indirekte kunne nyttiggjøre seg kraften fra slike anlegg når sterk vind og samtidig mye sol fører til lave kraftpriser i Europa.

Norge bør dernest ta initiativ til sammenknytning med vindkraftanlegg på andre lands sokler for optimalisering av kostnads- og driftsprofiler.

EU-kommisjonen har nettopp offentliggjort ønske om å heve ambisjonsnivået for andel fornybar kraft fra 40 til 45% innen 2030. Det er også nettopp lansert samarbeid mellom Danmark, Tyskland, Nederland og Belgia om et stort havvindprogram. Norge bør snarest melde sin interesse for å bidra.

3. Utbygging av flytende havvind. Kraft til havinstallasjoner og industribygging i Norge.

Kraft fra havvind (Nordsjøen, nord og nordover) vil stort sett være basert på flytende installasjoner. Kostnadene for slike må reduseres betydelig. De grunnleggende teknologiske forholdene ligger til rette, men det er avgjørende at man kan nå mye høyere opp på lærekurven. Dette krever lange tidsperspektiver og aktiv konkurranse mellom aktørene. Dette igjen krever omfattende, langsiktige utbyggingsmålsetninger, gjerne med slikt mønster som er utviklet for oljeutvinning.

Kraften fra slike installasjoner vil naturlig kunne føres til

3.1 *Olje- og gassplattformer på norsk kontinentalsokkel* for å avløse dagens gasskraftverk samtidig som man unngår å måtte legge el-kabler fra land. I det mellomlange løp vil også dette lette den innenlandske kraftbalansen sammenlignet med konsekvensene av dagens politikk.

Denne muligheten vil styrkes hvis grupper av plattformer kan knyttes sammen elektrisk og noe gasskraftkapasitet opprettholdes som reserve for vindstille perioder.

3.2 *Land*, først og fremst for gjennomføring av omfattende industriutbygging.

Leveransesikkerheten og derved verdien av vindkraften kan oppgraderes ved å benytte eksisterende vannkraftmagasiner og ved bygging av pumpekraftverk.

Fordi det er store kraftvolumer som kan bli aktuelle, er det særlig kraftkrevende industri som gir store muligheter. Kraftkrevende industri vil her ha fordeler fordi transport av el-kraft over store avstander er dyrere enn transport av energiintensive produkter. Dette gjelder f.eks. aluminium, silisium og ferrolegeringer og nye produkter som batteri-celler og grønn ammoniakk. For alle disse produktene vil Europa være det store, nærliggende markedet, og den europeiske etterspørselen vil øke kraftig som følge av EU Green Deal. I global sammenheng vil produktene omfattes av EUs beskyttelsesmekanisme mot andre land, den såkalte Carbon Border Adjustment Mechanism, CBAM.

Gitt at slik utbygging kan skje i nært samarbeid med EU, vil Norges innflytelse i den faktiske CBAM-utformingen kunne øke.

Dersom Energikommisjonen ønsker å diskutere noen av de omtalte problemstillingene nærmere med oss, står vi selvfølgelig til disposisjon.

Oslo, 24. mai 2022

Norscan Partners AS

Leiv L. Nergaard